

Ägandets och förmögenhetsskapandets roll när det gäller att utrota fattigdom och främja hållbar utveckling

Europaparlamentets resolution av den 13 mars 2014 om äganderättens, egendomsägandets och förmögenhetsskapandets roll när det gäller att utrota fattigdom och främja hållbar utveckling i utvecklingsländerna (2013/2026(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 17 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, om rätten att äga egendom,
- med beaktande av millenniedeklarationen av den 8 september 2000 där millennieutvecklingsmålen fastställs, i synnerhet målen 1, 3 och 7,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen om Europeiska unionens utvecklingspolitik, ”Europeiskt samförstånd”, som undertecknades den 20 december 2005, särskilt punkterna 11 och 92,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 oktober 2004 *EU:s riktlinjer för stöd till utarbetande och reform av markpolitiken i utvecklingsländerna* (COM(2004)0686),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 31 mars 2010 *EU:s policyram för att hjälpa utvecklingsländer att stärka livsmedelsförsörjningen* (COM(2010)0127),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 13 oktober 2011 *Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: en agenda för förändring* (COM(2011)0637),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 27 februari 2013 *Ett anständigt liv för alla: Att avskaffa fattigdom och ge världen en hållbar framtid* (COM(2013)0092),
- med beaktande av EU:s riktlinjer för markpolitiken, *EU Land Policy Guidelines: Guidelines for support to land policy design and land policy reform processes in developing countries* (riktlinjer för stöd till utarbetande och reform av markpolitiken i utvecklingsländerna), som antogs av kommissionen i november 2004,
- med beaktande av UN-Habitats (FN:s boende- och bosättningsprogram) studie *Secure Land Rights for All* från 2008 och dess riktlinjer *How to Develop a Pro-Poor Land Policy: Process, Guide and Lessons*,
- med beaktande av rapporten av den 11 juni 2009 från FN:s särskilde rapportör för rätten till mat, Olivier De Schutter, *Large-scale land acquisitions and leases: a set of core principles and measures to address the human rights challenge*,
- med beaktande av förklaringen *Urbanisation Challenges and Poverty Reduction in ACP States* som antogs i Nairobi, Kenya, 2009,

- med beaktande av förklaringen från världstoppmötet om tryggad livsmedelsförsörjning som antogs i Rom 2010,
- med beaktande av förklaringen *Making Slums History: a worldwide challenge for 2020* som antogs vid den internationella konferensen i Rabat, Marocko, den 26–28 november 2012,
- med beaktande av förklaringen *Sustainable Urbanisation as Response to Urban Poverty Eradication* som antogs vid den andra trepartskonferensen AVS/Europeiska kommissionen/UN-Habitat som anordnades i Kigali, Rwanda den 3–6 september 2013,
- med beaktande av FN:s förklaring om urbefolkningars rättigheter och ILO:s konvention om ursprungsfolk och stamfolk i självstyrande länder (nr 169) från 1989,
- med beaktande av principerna om ansvarsfulla investeringar i jordbruket som tar hänsyn till rättigheter, försörjningsmöjligheter och resurser och de frivilliga riktlinjerna från FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation för ansvarsfull förvaltning av markrättigheter, fiske och skog i förhållande till en nationell tryggad livsmedelsförsörjning och Afrikanska unionens ram och riktlinjer för markpolitik i Afrika (ALPFG),
- med beaktande av rekommendationerna från högnivågruppen om utvecklingsagendan efter 2015 om att inkludera ett mål för förvaltning av markinnehav för kvinnor och män och att fastslå att kvinnor och flickor bland annat måste ha lika rättighet att äga mark och andra tillgångar,
- med beaktande av sin resolution av den 27 september 2011 om EU:s policyram för att hjälpa utvecklingsländer att stärka livsmedelsförsörjningen¹,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utveckling och yttrandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A7-0118/2014), och av följande skäl:
 - A. Äganderätten kan definieras som de regler som styr villkoren för hur enskilda intressenter, grupper och offentliga och privata aktörer förvärvar och bibehåller tillgång till materiella och immateriella tillgångar genom formell lagstiftning eller sedvana. Enligt UN-Habitat kan markinnehav ha sitt ursprung i formell lagstiftning (full besittningsrätt, byggnad på ofri grund, offentlig- och privaträttsliga hyreskontrakt), sedvana eller religiösa grunder. I EU:s riktlinjer för markpolitiken fastställs att markrättigheter inte begränsas till privat ägande i dess egentliga mening, utan kan vara en avvägning mellan individuella rättigheter och skyldigheter, och kollektiva föreskrifter på olika nivåer.
 - B. Runtom i världen bebor 1,2 miljarder personer egendomar som de inte har formell äganderätt till och lever utan fast bostad eller tillgång till mark. Det bör särskilt beaktas att mer än 90 procent av befolkningen på landsbygden i Afrika söder om Sahara (av vilka 370 miljoner människor anses leva under fattigdomsgränsen) har tillgång till mark och naturresurser via rättsligt osäkra sedvaneordningar eller informella ordningar för markinnehav.

¹ EUT C 56 E, 26.2.2013, s. 75.

- C. Den sammanlagda utomrättsliga och oregistrerade förmögenheten uppskattas uppgå till över 9,3 biljoner US-dollar, vilket är 93 gånger mer än det sammanlagda utländska bistånd som getts till utvecklingsländer under de senaste 30 åren.
- D. Millennieutvecklingsmål 7 (delmål 11), som syftar till att förbättra förhållandena för 100 miljoner människor som bor i slumområden till 2020, har redan uppnåtts, men andelen människor som lever i slumområden (enligt beräkningar 863 miljoner 2012) fortsätter att öka i absoluta tal. Enligt UN-Habitat beräknas inte mindre än en miljard människor bo i slumområden, och uppskattningsvis tre miljarder personer väntas bo i slumområden 2050. Enligt artikel 11 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter har alla människor rätt till bostad och till fortsatt förbättrade levnadsvillkor.
- E. På landsbygden saknar cirka 200 miljoner människor (nästan 20 procent av världens fattiga) tillgång till tillräckligt mycket mark för att de ska kunna leva av den. Mark på landsbygden är eftertraktad av många skäl, bland annat befolkningstillväxt, ändrad markanvändning, kommersiella investeringar, miljöförstöring på grund av torka, jorderosion och näringsmässig utarmning, liksom naturkatastrofer och konflikter. Ett säkrande av markrättigheter behövs för att social stabilitet ska kunna främjas genom att man minskar osäkerheten och antalet konflikter om mark.
- F. Privata investerare och regeringar har visat ett allt större intresse för att köpa eller långfristigt hyra stora områden odlingsbar mark, främst i utvecklingsländer i Afrika och Latinamerika.
- G. Politiska myndigheters godtyckliga fördelning av mark utgör en grogrund för korruption, osäkerhet, fattigdom och våld.
- H. Problem med markförvaltning hör nära samman med de största utmaningarna under 2000-talet, nämligen tryggad livsmedelsförsörjning, energibrist, stadstillväxt och befolkningstillväxt, miljöförstöring, klimatförändringar, naturkatastrofer och konfliktlösning, vilket innebär att en prioritering av omfattande markreformer blir allt viktigare.
- I. Man uppskattar att 1,4 miljarder hektar mark runtom i världen förvaltas enligt sedvaneregler. Befintliga strukturer för markinnehav i Afrika, Asien och Latinamerika skiljer sig avsevärt från varandra, och man kan inte bortse från de lokala sedvanesystem som har växt fram, vare sig det rör sig om enskilda besittningsrätter eller gemensamma rättigheter, när man formaliserar markinnehavet.
- J. Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering (Cedaw) uppger att kvinnor och makar ska ha lika rättigheter när det gäller ägande och förvärv av egendom. På många håll diskrimineras emellertid kvinnor antingen formellt eller i praktiken av den rådande ordningen för markinnehav och äganderätt.
- K. I många utvecklingsländer är kvinnors äganderätt, tryggade tillgång till mark och tillgång till sparande och krediter inte socialt accepterad. Med en sådan förfördelad utgångspunkt blir det extra svårt för kvinnor att driva igenom sin rätt till egendom, och då i synnerhet sin arvsrätt, på rättslig väg.
- L. Framför allt kvinnornas äganderätt i utvecklingsländer kränks genom att industriländerna gör storskaliga markuppköp i kommersiellt eller strategiskt syfte, såsom

jordbruksproduktion, livsmedelssäkerhet och produktion av energi och biobränslen. Kvinnor saknar ofta tillgång till den rättshjälp och representation som behövs för att framgångsrikt kunna ta strid mot kränkningar av äganderätten i utvecklingsländer.

- M. Att trygga kvinnors markrättigheter är viktigt för fattigdomsbekämpningen, med tanke på kvinnornas roll som livsmedelsproducenter i landsbygdsområden och stadsnära områden och deras ansvar när det gäller att livnära sina familjemedlemmar. Kvinnor utgör 70 procent av Afrikas jordbrukare men äger formellt endast 2 procent av marken. Nyligen genomförda program i Indien, Kenya, Honduras, Ghana, Nicaragua och Nepal har visat att hushåll där kvinnor har ansvaret har bättre livsmedelstrygghet, bättre hälso- och sjukvård och ett större fokus på utbildning än hushåll där män har ansvaret.
- N. Över 60 procent av de människor som svälter är kvinnor och flickor och i utvecklingsländerna produceras 60–80 procent av födan av kvinnor¹.
- O. Uppskattningsvis har 370 miljoner urinvånare runtom i världen en stark andlig, kulturell, social och ekonomisk anknytning till sina traditionella landområden, som ofta har en gemenskapsbaserad förvaltning.
- P. I artikel 17 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna erkänns att var och en har rätt att äga egendom, både enskilt och tillsammans med andra, och att ingen godtyckligt får fråntas sin egendom.
- Q. Urbefolkningarna har beviljats specifika former av skydd för sina markrättigheter genom ILO:s konvention nr 169 och FN:s förklaring om urbefolkningars rättigheter.
- R. Enligt artikel 10 i FN:s förklaring om urbefolkningars rättigheter ska urbefolkningar garanteras rätten att inte tvångsförflyttas från sina landområden eller territorier, och de får förflyttas endast under förutsättning att de gett sitt medgivande av fri vilja i förväg och att de gått med på en skälig och rimlig ersättning samt, där så är möjligt, fått möjlighet att återvända.

Markrättigheter, inklusive äganderätt, och förmögenhetsskapande

1. Europaparlamentet anser att registrerad äganderätt och tryggade markrättigheter fungerar som en katalysator för ekonomisk tillväxt, samtidigt som de främjar social sammanhållning och fred.
2. Europaparlamentet betonar att man genom tryggade markrättigheter och rättvisare tillgång till mark ger en trygg grund för försörjning, ekonomiska möjligheter och, i landsbygdsområden, för de livsmedel som produceras för hushållen.
3. Europaparlamentet understryker att vid sidan av individuell registrering av äganderätt till mark bör man erkänna flera andra alternativ till markinnehav, bland annat möjligheten att bygga vidare på sedvanerättsliga system för att på rättslig väg garantera rättigheter till tomtmark, jordbruksmark och naturtillgångar, såsom UN-Habitat förespråkar.
4. Europaparlamentet betonar att säkert markinnehav för småbrukare, som utgör 95 procent

¹ FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), Policy Brief No 5, Economic and Social Perspectives, augusti 2009.

av de potentiella markägarna i utvecklingsländer, stimulerar den lokala ekonomin, ökar livsmedelstryggheten, minskar migrationen och saktar ned inflyttningen till slumområden i städer. Parlamentet påpekar som exempel att i Etiopien, där äganderätt har införts, ökade produktiviteten med upp till 40 procent per tunnland på tre år enbart på grund av denna förändring¹.

5. Europaparlamentet konstaterar med oro att kulturella traditioner ofta gör kvinnor beroende av manliga släktingar för tryggt markinnehav och innebär att de står utan rättsskydd. Parlamentet betonar staters internationella skyldigheter att garantera ekonomiska, sociala och kulturella minimirättigheter, vilket inkluderar regeringars skyldighet att se till att markförvaltningen inte är diskriminerande, särskilt inte mot kvinnor och fattiga, och inte kränker andra mänskliga rättigheter.
6. Europaparlamentet betonar att när människor får möjlighet att fatta beslut om sina egna resurser och formella bestämmelser om arvsrätt införs, uppmuntras småbrukare starkt att göra hållbara investeringar i sin mark, använda sig av terrassodling och bevattning och begränsa effekterna av klimatförändringen. Parlamentet konstaterar i detta sammanhang att studier har visat att sannolikheten för att ett hushåll med fullständigt tryggad och överförbar mark ska investera i terrassodling är 59,8 procent större än för ett hushåll som väntar sig att marken kommer att omfördelas i byn inom de kommande fem åren.
7. Europaparlamentet konstaterar att med äganderättsbevis kan en person låna pengar till rimlig ränta, och dessa pengar kan användas till att skapa och utveckla företag. Parlamentet betonar att skyddet av äganderätten kan främja ett konkurrenskraftigt företagsklimat där företagarganda och nyskapande råder.
8. Europaparlamentet erkänner att utmaningen består i att övervinna de bristande överensstämmelserna mellan laglighet, legitimitet och praxis genom att inrätta mekanismer för markinnehav baserade på gemensamma normer, med början i ett erkännande av befintliga rättigheter, och samtidigt säkerställa att män och kvinnor liksom sårbara samhällsgrupper i utvecklingsländerna har tryggade rättigheter till mark och tillgångar och är fullt skyddade mot särintressen som kan beslagta deras egendom.
9. Europaparlamentet fördömer kraftfullt markrofferi som särskilt innebär att fattiga personer och traditionella nomadbefolkningar på landsbygden fråntas mark utan att få rimlig ersättning. Parlamentet påpekar att minst 32 miljoner hektar i hela världen har ingått i minst 886 transnationella storskaliga markaffärer av detta slag mellan 2000 och 2013². Parlamentet framhåller att denna siffra antagligen är en betydande underskattning av det egentliga antalet storskaliga markaffärer.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i sin utvecklingspolitik även behandla frågan om industriländernas storskaliga markuppköp i utvecklingsländerna, i synnerhet i Afrika, i syfte att skydda befolkningen mot fattigdom och hungersnöd och mot att tvingas bort från sina byar och sin mark, då dessa markuppköp påverkar lokala jordbrukare och får förödande konsekvenser för kvinnor och barn.

¹ USAID Ethiopia, <http://ethiopia.usaid.gov/programs/feed-future-initiative/projects/land-administration-nurture-development-land>

² <http://www.landmatrix.org/get-the-idea/global-map-investments/>

11. Europaparlamentet betonar att avskaffandet av offentliga incitament för produktion av biodrivmedel som är baserade på grödor och subventioner är ett sätt att bekämpa markrofferi.
12. Europaparlamentet påminner om att när markrättigheter inte är säkra och förvaltningen är svag, innebär detta hög risk för lokalsamhället i fråga om osäker livsmedelsförsörjning samt risk för förflyttning och fördrivning av lantbrukare och boskapsskötare. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang eftertryckligen medlemsstaterna att stödja utvecklingsländernas nationella kapacitet att stärka sitt förvaltningssystem.
13. Europaparlamentet framhåller att både den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter erkänner rätten till självbestämmande, som definieras som rätten för alla folk att fritt förfoga över sina egna naturtillgångar och naturresurser, och att båda föreskriver att ingen får berövas sina möjligheter till försörjning. Parlamentet betonar i detta sammanhang att förhandlingar om storskaliga markarrenden eller markförvärv därför måste innebära öppenhet, vederbörligt och välinformerat deltagande av lokalsamhället som berörs av markarrenden eller markförvärv samt redovisningsskyldighet för användningen av intäkter, som bör vara till nytta för lokalbefolkningen.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inom ramen för FN undersöka hur dessa uppköp påverkar ökenutbredningen över jordbruksmarkerna, förlusten av bosättningsrätt och tillgång till mark för kvinnor – i synnerhet för de kvinnor som är ensamstående eller familjeförsörjare – livsmedelstryggheten och kvinnornas, deras barns och deras anhörigas försörjning.
15. Europaparlamentet betonar att investeringsavtal om storskaliga markförvärv eller markarrenden bör beakta nuvarande markanvändares rättigheter samt de lantbruksanställdas rättigheter. Parlamentet anser att investerarnas skyldigheter tydligt bör fastställas och kunna göras gällande, till exempel genom att införa sanktioner ifall mänskliga rättigheter inte respekteras. Parlamentet anser att alla markavtal också bör innehålla en rättslig skyldighet att en viss minimiandel av de grödor som produceras ska säljas på den lokala marknaden.

Färdplan för tryggade markrättigheter, inklusive äganderätt, och hållbar markförvaltning i utvecklingsländerna

16. Europaparlamentet betonar att markreformer kräver flexibilitet och anpassning till lokala, sociala och kulturella omständigheter, såsom traditionella former av stamägarskap, och bör inriktas på att stärka de mest utsatta.
17. Europaparlamentet framhåller att det faktum att sedvanerättsliga system för markinnehav existerar parallellt med koloniala modeller som införts utifrån är en av de främsta orsakerna till den endemiska osäkerheten när det gäller mark i utvecklingsländerna. Parlamentet betonar i detta sammanhang att det är absolut nödvändigt att erkänna lagligheten i sedvanerättsliga system för markinnehav som ger lagstadgade rättigheter till enskilda individer och samhällen och förhindrar att markrättigheter fräntas och åsidosätts, vilket är särskilt vanligt bland afrikanska befolkningsgrupper och de stora ursprungsbefolkningarna i Latinamerika.

18. Europaparlamentet understryker att reglering av innehavssäkerhet för ockupanter i stadsområden har en betydande inverkan på bostadsinvesteringar, vilket framgår av studier som visar att andelen bostadsrenoveringar ökar med mer än 66 procent.
19. Parlamentet gratulerar Rwanda till de framsteg som gjorts när det gäller uppgifter om mark och som gjort det möjligt att registrera all mark i landet på anmärkningsvärt kort tid.
20. Europaparlamentet anser att man inte bör använda en universallösning för att trygga äganderätten, och betonar att formella markförvaltningstjänster är effektivast på lokal nivå. Ett effektivt tillhandahållande av säkra markrättigheter kan därför vara beroende av en reform av de centraliserade statliga markmyndigheterna i syfte att överföra ansvar till lokala och sedvanerättsliga institutioner. Markregistreringen kan sedan förbättras genom datorisering av markregister och fastighetssystem.
21. Europaparlamentet påminner om att jordbruket är en grundläggande källa till försörjning, uppehälle och livsmedelstrygghet för landsbygdsbefolkningen. Parlamentet konstaterar emellertid att mark på landsbygden är eftertraktad av många skäl, bland annat befolkningstillväxt, ändrad markanvändning, kommersiella investeringar, miljöförstöring på grund av torka, jorderosion och näringsmässig utarmning, liksom naturkatastrofer och konflikter. En förutsättning för att uppnå millennieutvecklingsmålen är i detta sammanhang att man tryggar markinnehavet för landsbygdsbefolkningen. Parlamentet anser att en rad politiska instrument kan bidra till att lösa dessa utmaningar, och de måste anpassas till de lokala förhållandena.
22. Europaparlamentet anser att de statliga tjänstemännen först bör identifiera de system för markförvaltning och markinnehav som redan finns. Därefter bör de bygga vidare på dessa system till förmån för de fattiga och utsatta grupperna.
23. Europaparlamentet är förvissat om att den decentraliserade markförvaltningen bidrar till att stärka lokalsamhällen och individer, och framhåller behovet av att avskaffa korrupta metoder som införts av lokala ledare genom överenskommelser med utländska investerare och anspråk på oregistrerade enskilda jordlotter.
24. Europaparlamentet betonar att varje förändring i markanvändningen endast bör äga rum med de berörda lokalsamhällenas fria och informerade samtycke. Parlamentet påminner om att urbefolkningar har beviljats specifika former av skydd av sina markrättigheter i enlighet med internationell rätt. Parlamentet insisterar, i enlighet med FN:s förklaring om urbefolkningars rättigheter, på att stater ska tillhandahålla effektiva mekanismer för att förhindra, och ompröva, åtgärder som syftar eller leder till att urbefolkningar fråntas sin mark, sina territorier eller sina resurser.
25. Europaparlamentet konstaterar att den begränsade andel mark som är registrerad i Afrika (10 procent) har registrerats med hjälp av föråldrade och felaktiga system. Parlamentet understryker att enligt Världsbankens uppskattningar¹ har de 27 ekonomier som moderniserat sina registreringssystem de senaste sju åren halverat genomsnittstiden för överföring av äganderätt till fastigheter och därmed ökat insynen, minskat korruptionen och förenklat skatteuppbörden. Parlamentet betonar att man inom utvecklingspolitiken därför bör ge hög prioritet åt att inrätta och förbättra fastighetsregister i utvecklingsländer.

¹ 2012b. Doing Business 2012: Doing Business in a More Transparent World (Göra affärer 2012: göra affärer i en öppnare värld). Washington, DC: Världsbanken.

26. Europaparlamentet påminner om att tryggt markinnehav kan garanteras i olika former under förutsättning att markanvändarnas och markägarnas rättigheter tydligt framgår. Förutom genom formella äganderättsbevis kan säkerhet uppnås genom tydliga, långsiktiga arrendeavtal, eller genom formellt erkännande av sedvanerätt och informella överenskommelser, med tillgängliga och effektiva mekanismer för tvistlösning. Parlamentet uppmanar EU att inrikta stödet på kapacitetsuppbyggnad och program för utbildning i markförvaltning, i syfte att säkra fattiga och utsatta gruppers markrättigheter, bland annat genom lantmäteri och registrering samt insatser för att utrusta utbildningsinstitut i utvecklingsländer.
27. Europaparlamentet uppmanar EU att stärka utvecklingsländernas domstolars kapacitet att effektivt se till att lagstiftning om äganderätt följs, för att lösa marktvister och hantera expropriationer som ett led i en helhetsstrategi för att konsolidera rättssystemet och rättsstaten.
28. Europaparlamentet uppmanar EU att hjälpa utvecklingsländerna att genomföra sina markreformer särskilt i syfte att främja medverkan från samtliga intressenter, i samspel med informations- och upplysningsprogram, så att alla berörda parter rättigheter och särskilt de fattigas och utsattas rättigheter respekteras fullt ut. Parlamentet nämner Madagaskar och de lokala markmyndigheterna som ett exempel, där enkla lokala initiativ har underlättat registrering av äganderättsbevis för mark betydligt.
29. Europaparlamentet betonar att när en sund finanspolitik byggs upp i utvecklingsländer genom stärkt markregistrering och utarbetande av värderingsfunktioner ökar de årliga skatteintäkterna från marktransaktioner avsevärt, såsom i Thailand där sådana intäkter sexdubblades på tio år.
30. Europaparlamentet framhåller att formellt erkännande av kvinnors markrättigheter inte automatiskt medför effektivt genomförande av dessa rättigheter. Parlamentet begär att EU i sina program om markreformer särskilt ska uppmärksamma kvinnors utsatthet vid förändringar av familjestrukturer, kvinnors möjlighet att upprätthålla sina rättigheter och vikten av att ett hushålls handlingar verkligen innehåller båda makarnas namn på äganderättsbeviset för marken.
31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i sin politik för utveckling och humanitärt bistånd se till att dessa utvecklingsländer antar lagstiftningsåtgärder som syftar till jämställdhet och motverkar diskriminering i fråga om äganderätt med utgångspunkt i etnicitet, ras och civilstånd samt att hantera frågan om hur de betydande sociala, politiska och kulturella begränsningarna för förvärv av markrättigheter kan avskaffas.
32. Europaparlamentet uppmanar EU:s delegationer i utvecklingsländerna att kontrollera att respekten för kvinnors äganderätt inte kränks och därmed motverka risken för att kvinnorna drabbas av fattigdom och social utestängning.
33. Europaparlamentet vill se att EU stödjer utvecklingsländernas insatser för att reformera arrendemarknaderna för att ge fattiga tillgång till mark och främja tillväxt, samtidigt som man undviker onödiga begränsningar av arrendemarknader.

Att sätta markrättigheter, inklusive äganderätt, i centrum för EU:s utvecklingspolitik

34. Europaparlamentet betonar att storskaliga markförvärv är bland annat en direkt följd av svag markförvaltning i utvecklingsländer. Parlamentet betonar att EU-bistånd bör bidra till att bygga upp den institutionella kapacitet som krävs för att garantera tryggade markrättigheter, så att vinstmaximering, byråkratisk tröghet samt korruption och andra oredovisade handlingar kan motverkas.
35. Europaparlamentet lovordar EU:s deltagande i globala markinitiativ. Parlamentet betonar att EU i egenskap av världens ledande utvecklingsaktör har kapacitet att förbättra sin i nuläget begränsade strategi, både i fråga om omfattning och synlighet, i syfte att ta itu med frågorna om markinnehav.
36. Europaparlamentet konstaterar att vid sidan av ett förbättrat äganderättssystem i utvecklingsländerna måste EU ha som mål att människor ska ha tillgång till socialt skydd och försäkringssystem för att skydda sina försörjningsmöjligheter och sina tillgångar i händelse av katastrofer eller omstörtande händelser.
37. Europaparlamentet yrkar på att de frivilliga riktlinjerna för ansvarsfull förvaltning av markrättigheter, fiske och skog ska genomföras.
38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa en tydligt definierad budgetpost och övergå från ett småskaligt perspektiv till långsiktig reform av markförvaltningen, i syfte att strama upp bestämmelserna om markinnehav.
39. Europaparlamentet betonar att utmaningen att tillhandahålla tryggade markrättigheter för fördrivna personer och flyktingar sannolikt kommer att öka till följd av klimatförändringarna. I detta sammanhang uppmanar parlamentet med kraft EU att öka sitt stöd för att markrättigheter ska införas som ett humanitärt svar och utvecklings svar på katastrofer eller civila konflikter, där markpolitiken måste garantera tryggade markrättigheter för olika etniska grupper, samhällsgrupper eller åldersgrupper på ett likvärdigt sätt.
40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stärka kvinnornas ställning när det gäller deras rättigheter och tillträde till mark, arv och tillgång till krediter och besparingar i postkonfliktområden, i synnerhet i länder där kvinnors rättigheter inte kan drivas igenom på rättslig väg eller inte är socialt accepterade och där könsdiskriminerande lagar, en traditionell kvinnoosyn och mansdominerade sociala hierarkier hindrar kvinnor från att få lika och skäliga rättigheter. Parlamentet uppmanar EU att verka för att FN:s nyligen inrättade kvinnoorganisation ska delta i detta arbete.
41. Europaparlamentet välkomnar initiativet om öppenhet vad gäller mark som G8 lanserade i juni 2013 på basis av EITI (Öppenhet inom gruvnäringen) och erkännandet att öppenhet i fråga om ägande av företag och mark, tillsammans med säker äganderätt och starka institutioner, är avgörande för fattigdomsminskning. Parlamentet betonar emellertid att det behövs ökade ansträngningar för att underlätta genomförandet av effektiva markreformer.
42. Europaparlamentet bekräftar EU:s åtagande att minska den globala fattigdomen inom ramen för en hållbar utveckling och uppmanar att EU bör införliva ett tydligt genusperspektiv i all politik och alla förfaranden i sina förbindelser med

utvecklingsländer¹.

43. Europaparlamentet betonar att det är nödvändigt att förstärka de politiska insatserna för att jämställa kvinnors äganderätt i utvecklingsländer med mäns. Detta måste beaktas i landprogrammen och åtföljas av tillräckliga ekonomiska stödmekanismer (såsom sparande, krediter, bidrag, mikrokrediter och försäkringar). De starkare politiska insatserna ska resultera i egenmakt åt kvinnor och icke-statliga organisationer samt främja kvinnors företagande. De ska öka kvinnors medvetande om sina juridiska rättigheter och förbättra deras ekonomiska förmåga, stödja flickors utbildning, sprida och ge tillgång till information och upprätta juridiska stödtjänster och genusutbildning för leverantörer av finansiella tjänster.
44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i sitt utvecklingsarbete aktivt verka för kvinnligt företagande och äganderätt, som ett led i att öka kvinnors ekonomiska oberoende från sina makar samt stärka ländernas ekonomier.
45. Europaparlamentet påminner om att den internationella dagen för kvinnor på landsbygden infaller den 15 oktober, och uppmanar EU och medlemsstaterna att främja informationskampanjer i utvecklingsländerna.

o

o o

46. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, FN:s generalsekreterare, Världsbankens ordförande, Sydostasiatiska nationers förbund, den parlamentariska församlingen EU-Latinamerika och den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen.

¹ EUT C 46, 24.2.2006.